

I Will Never **FORGET**

Bill Laurie

LTS: Ban Biên Tập nhận được bài này do ông Bill Laurie chuyển. Ông Bill Laurie là sử gia hiện sống tại Tiểu Bang Arizona, là cựu chiến binh từng chiến đấu tại Việt Nam. Nhận thấy bài viết rất hay, chúng tôi đã nhờ anh Hoàng Đức dịch sang tiếng Việt. Anh Hoàng Đức là cây viết thường xuyên của Tập San BDQ. Cảm ơn anh Hoàng Đức.

LETTER TO SAIGON POST

The following open letter printed in 17 April 1975 Saigon Post, an English language newspaper in Viet Nam. It was a very chaotic time and the Republic of Viet Nam only had 13 days to live as the battle for Xuan Loc raged, as NVA divisions, engorged with abundance of modern weapons and munitions, moved in on Saigon. The letter was written by an American who'd spent multiple tours in Viet Nam. He preferred to remain anonymous and his identity remains unknown. I kept the piece and to my knowledge no other copy of made it out of Viet Nam. Herewith is exact verbatim text of letter:
Letter Begins Here

“An Open Letter to the People of Viet Nam and America:
I will never forget.”

The month was August, the year of 1966. I was a young man of 20 years with a mind filled with American school book ideals and feelings of patriotism swelling my my heart as I walked down the ramp of the 707 that had brought me all the way from my safe and easy life in America to the sweltering hot tarmac of Tan Son Nhut airport, Viet Nam. Little did I know then that this small country and its people, in the year to come, would put a hold on my soul, and later would become a part of my heart, and also, a lot of my personal pain.

Since that day so many years ago I have many memories of Viet Nam and its people, some bring happiness and laughter, others bring tears and anguish and still others bring anger. But my most cherished memory is the memory of that Viet Nam of 1966, a Viet Nam of quiet, simple and polite people, the memory of a “Viet Nameese” Viet Nam. There is the memory too of my pride at being an American who was helping the cause of “freedom and democracy” in this land. My first year passed quickly and I returned to civilian life, returned to my safe easy life. But something was wrong. I didn’t feel at home in my own country anymore. I longed for the shy quiet beauty and the warm perfumed nights of Viet Nam. For the first time in my life I felt homesickness. This is not right I told myself. How can you feel homesick for some place that is not your home? But the feeling would not go away.

So, I made the final decision. I re-enlisted in the Army and came back to Viet Nam, back to the country I knew I loved. When I returned to the Viet Nam I had left, only a few short months before, was no more. I knew then that I would never see that Viet Nam of 1966 again, and it sad-

dened me deeply.

The American soldiers were coming in great numbers then and the misunderstanding and bad feelings between Americans and Viet Nameese spread and intensified. I watched with sorrow as the Americans' money infected the simple and good people of Viet Nam with the disease called greed and as the greed spread so did corruption. I watched with bitterness and anguish as America tore down the "Viet Nameese" Viet Nam and built the "American" Viet Nam. This "American Viet Nam" was a beautiful Viet Nam, beautiful for war profiteers. But for everyone else it was a disgrace. It was degrading to the people of Viet Nam to have everything taken over by the Americans. It took away their pride and made them feel inferior. Before long the whole nation and people of Viet Nam had a giant inferiority complex. Those who would not feel inferior, those who still had their pride, for those it generated hatred and scorn for many years. After America took away the pride and self respect of the people of Viet Nam and replaced it with feelings of uselessness and dependence on Americans, the great leaders and politicians of my country announced that now we must "Viet Nam-ize" the war so that America can disentangle itself from the "quagmire" of Viet Nam.

The Paris Peace talks were started so that Viet Nam could obtain "Peace with Honor" with "Freedom and Democracy" for the people of the Republic of Viet Nam. Finally the big day came, the "Paris Peace Accords" were signed. The people of Viet Nam once again dared to hope that, after so many years of the tears, pain, horror, death and destruction that make up this thing called war might come to an end. But I did not believe it, not for one second did I believe it

would stop. My school book ideals and belief in Americans and their goodness were shattered long before, shattered somewhere between the rape of a house girl and the My Lai tragedy. I knew “those papers” were meaningless, and “those phrases” offered by the prestigious diplomats were as hollow as a rotten tree as far as the country and people of Viet Nam were concerned. I knew in my own mind that it only meant an end to America’s entanglement in the quagmire that they helped create.

I did have one hope, one dream left when the American and Allied Forces left Viet Nam. That dream and that hope was that America would supply Viet Nam with the needed weapons, ammunition, and equipment and that you, the people of Viet Nam, would reach deep within you and pull out your wounded pride and regain your self respect and fight on until victory over the barbarian aggressor. My dream and my hope was beginning to be fulfilled. You did mend your pride and you did regain your self respect and I rejoiced in my heart for you. Then it happened, the promises were broken, the supplies came no more. Still, you fought and died and lost your limbs for your homeland. You asked for help from those who uttered the “empty phrases” and signed the “meaningless papers” and they shunned you. Again you swallowed your pride and in desperation you pleaded. So the great humanitarian peoples of America sent a delegation from Congress to your home land.

They saw the sons of rich riding their motorbikes around with their long hair and Heroin dulled eyes, they saw the war profiteers driving their expensive foreign cars and visiting night clubs. They talked with your rulers and generals, then they were experts on Viet Nam, then they had a

basis for which to judge you and ease their conscience for the breaking of the promises.

Now the “honorable”(?) Congressmen, being authorities on Viet Nam and it’s people, made suggestions and recommendations. Some of these great lawmakers recommended no more aid to Viet Nam, some said they would only aid in the form of food and medicine. It will ease their conscience if you are killed with a full stomach instead of an empty one. One of the great humanitarian experts was quoted as saying that “Eventually the communists would prevail in Viet Nam because their aggressiveness, will and purpose presently exceeds the aggressiveness, will and and purpose of the people of South Viet Nam.”

If this is true, I wonder who gave you a purpose and turned their back on you when the going got tough? Who pushed your “purpose” into the mud of the Mekong Delta? Who trampled your “aggressiveness” into the red dust of the highlands? Who drowned your “will” in the South China Sea off the coast of Da Nang? We know who did this don’t we my friends? Yes, the U.S. delegation came and looked and talked but they didn’t go to see you shivering in the cold rain, they didn’t see your children with their eyes glazed in fear, they didn’t hear the screams of your agony....they didn’t go to see the blood coming from you open veins, they didn’t see you in the last quivering spasms of your death. No tears stained their cheeks, no choking sobs wracked their bodies. They will never kneel in prayer with tears streaming from their eyes because of their sorrow for you. They went back to their safe, secure, affluent homes in America. Their families will never know hunger. They will never have to sit alone in the mid-

dle of the night an decide if they should kill their own wife and children to save them from torture should the Communist barbarians get them. They will never have to worry about the searing hot shrapnel tearing their families and friends apart. My dear friends I am afraid your pleas have fallen on deaf ears. Ears closed by the callousness and indifference that is the product of the affluence. Do not envy Americas affluence my friends, because as you can see, they have sold their soul to purchase that affluence.

And so my dear friends for the past 9 years I have been with you. I have loved you and sometimes I have hated you. I have laughed with you and I have cried with you, and perhaps in the coming days I will die with you also, and if this be so be it.

America! Do you want to know what Viet Nam is today? What is this Viet Nam of 1975 that you have created? Listen!

A few days ago while riding to Bien Hoa in back of a small bus with my wife there were two very small children sitting all alone crying because their young mother had gone in search of her soldier husband who had fled from the Highlands, so they had to return home alone. Another woman was crying because her son had just been buried. A man crying because he lost his whole family in Hue. Another woman who showed us the picture of her husband and five children who were still trapped in Da Nang when it fell to the Communists, and as she talked the same tears and choking sobs started. I had to turn away. I could not look her in the face. All I could do was hang my head and stare at the floor in my shame. I felt her pain and sorrow choking me as I sat with tears running from my eyes and

dripping to the floor.

This is the Viet Nam of today. All sorrow, all pain, all blood and bones and endless, endless tears. This is the Viet Nam that you, the great humanitarian people of America, have created. The Viet Nam that you now refuse to take responsibility for and traitorously turn your back on.

Every time I read the newspaper now the choking knot of sorrow comes in my throat, the tears flow from my eyes and the shame engulfs me like a dark cloud. It is not a shame I helped to create but it is a shame that I must bear because I am an American.

When you uttered those “empty phrases” and signed those “meaningless papers” your breath should have been bleeding Americans, bleeding like the children of Viet Nam are bleeding. Your heart is stinking Americans, stinking like corpses that litter the “trail of tears and blood” for a hundred miles from the Highlands to the sea. You have washed your hands of Viet Nam Americans, but you have washed your filthy hands in the tears and blood of my friends and the people I love.

Through your callousness, indifference, and inaction you gave your consent to the communist barbarians from the North, you gave your consent for the decimation of a nation and people you once called friends, allies, and compatriots. How bitter those words are in [my] mouth today.

So all of you great good American people and legislators go to your beautiful homes and eat your good nourishing food and sit in your comfortable chairs and sip you coffee and read the the evening newspaper of the horror and tragedy of Viet Nam today, and you say “that’s too bad.” You go to sleep in your warm comfortable beds with what you

think is a clean conscience. But when you awake in the still of the night and you don't know why, you listen Americans, you listen very close, be still and listen and you may hear the poor wretched people of Viet Nam, somewhere between tracers and their pain, somewhere between shrapnel and their open vein, you will hear them call you by your "real" name.

Easter has just passed. Christ said when he was nailed to the cross "Lord, forgive them for they know not what they do." You have nailed Viet Nam to the cross Americans. I do not have the compassion of Christ and I will never ask any man's God that you be forgiven, because you do know what you do, and I will never, never forgive nor forget what you have done to Viet Nam. Never again will I feel pride in being an American. Never again can I hold my head high and feel the patriotism that I felt so many years ago.

Now I can only hang my head low in my shame. You have sickened me to the depths of my soul, damn you America. You have destroyed my beloved Viet Nam.

P.S. I must remain anonymous for reasons of personal safety. If you feel this is worthy please see that some Viet Nameese daily gets it in. I would be pleased if the people of Viet Nam could know that some one understands, [and] why.

END OF LETTE

Tôi Không **BAO GIỜ QUÊN**

Người Dịch **HOÀNG ĐỨC**

Lá thư ngỏ sau đây được đăng ngày 17/4/1975 trên báo Saigon Post, một tờ báo viết bằng Anh ngữ. Thời gian này là thời gian hỗn loạn và Việt Nam Cộng Hòa chỉ còn tồn tại 13 ngày, trong khi trận chiến Xuân Lộc đang diễn ra khốc liệt và bộ đội Việt Cộng trang bị vũ khí, đạn dược tối tân đang tiến vào Saigon. Người viết lá thư này là một người Mỹ đã từng nhiều lần sang Việt Nam. Ông ta muốn ẩn danh và danh tính của ông đã không được ai biết đến. Tôi giữ tài liệu này cho riêng tôi và tôi biết không có một bản sao nào được tiết lộ. Sau đây là nội dung lá thư:

**“Một lá thư ngỏ gửi dân chúng Việt Nam và Mỹ:
Tôi không bao giờ quên”**

Bây giờ là tháng 8 năm 1966, tôi là một thanh niên 20 tuổi, trí óc còn khắc ghi bao nhiêu là lý tưởng tiếp nhận qua các sách báo Mỹ và tâm hồn chứa chan tình yêu tổ quốc, khi tôi bước xuống cầu thang chiếc phi cơ 707 đưa tôi từ quê hương an bình Mỹ quốc đến cái nóng

gay gắt trên phi đạo của Phi trường Tân Sơn Nhất. Tôi chưa hình dung được rằng xứ sở nhỏ bé này và người dân ở đây rồi sẽ ảnh hưởng đến tâm hồn tôi và sẽ trở thành một phần đời trong trái tim tôi, đồng thời cũng là một niềm đau của cá nhân tôi.

Từ hôm đó, bao năm trường, tôi đã có nhiều kỷ niệm về Việt Nam và người dân Việt Nam. Có kỷ niệm mang hạnh phúc và tiếng cười đến cho tôi, cũng có kỷ niệm lệ chan hòa và âu lo khắc khoải, cũng có những kỷ niệm du tôi vào cơn thịnh nộ. Nhưng kỷ niệm thân yêu nhất là kỷ niệm một nước Việt Nam, năm 1966, một Việt Nam trầm lặng với người dân lịch sự, kỷ niệm một Việt Nam rất Việt Nam. Đồng thời cũng là kỷ niệm của niềm kiêu hãnh trong tôi, một người Mỹ giúp đỡ cho lý tưởng “Tự do và Dân chủ” trên dải đất này.

Năm đầu tiên trôi qua mau và tôi trở về với đời sống dân sự, trở về với cuộc sống an nhàn của tôi. Nhưng, có một điều gì đó sai lầm trong tôi. Tôi không còn cảm thấy thoải mái tại nhà tôi, trên chính quê hương tôi. Tôi mơ ước về đẹp trầm lặng và những đêm trường nồng ấm, hương lan của Việt Nam. Lần đầu tiên trong đời, tôi bùi ngùi nhớ quê hương. Tôi tự bảo thế là không đúng. Sao tôi có thể nhớ nhà khi nơi đó không phải là nhà của tôi. Nhưng tình cảm đó không hề phai trong tôi.

Và tôi quyết định dứt khoát, tái nhập ngũ và trở lại Việt Nam, trở về xứ sở, nơi mà tôi biết tôi dành trọn niềm thương mến. Và khi tôi trở lại Việt Nam mà tôi rời bỏ chỉ thời gian mấy tháng ngắn ngủi trước đây, Việt Nam không còn là Việt Nam nữa, Việt Nam thời 1966

và lòng tôi buồn tan nát.

Những người lính Mỹ đã ào ạt đến đây và những ngộ nhận thiếu cảm thông, những cảm tình giữa người Mỹ và người Việt Nam ngày càng gia tăng và càng xấu đi dần. Tôi buồn nản nhìn đồng Mỹ kim đã làm ô nhiễm tâm hồn người Việt Nam bình dị và thiện lương bằng căn bệnh mệnh danh là tham lam và cùng với sự tham lam, tệ nạn tham nhũng đã lan tràn. Tôi cay đắng và kinh hoàng nhìn Mỹ quốc đã làm tan nát một Việt Nam rất Việt Nam để xây dựng nên một “Việt Nam Mỹ hóa”. Nước “Việt Nam Mỹ hóa” này là một quốc gia đẹp, đẹp cho những người trục lợi chiến tranh. Nhưng, đối với những người khác thì sự kiện này là một tai họa. Thật là tủi nhục khi người dân Việt Nam bị người Mỹ đả trách mọi chuyện trong đời. Họ đánh mất niềm hãnh diện và cảm thấy thua kém. Và chẳng bao lâu nữa, toàn thể quốc gia Việt Nam và người dân Việt sẽ mang lấy một mặc cảm tự ti không lồ. Những người không cảm thấy mình thua kém, những người còn giữ được niềm kiêu hãnh, họ nuôi thù hận kéo dài nhiều năm. Sau khi Mỹ quốc lấy mất niềm kiêu hãnh và lòng tự trọng của người Việt Nam và thay vào đó cảm giác bất lực và sự lệ thuộc vào người Mỹ, những nhà lãnh đạo và các chính trị gia danh tiếng của nước tôi đã tuyên bố chúng tôi phải “Việt Nam hóa chiến tranh” để nước Mỹ có thể thoát khỏi tình trạng sa lầy ở Việt Nam.

Hòa Đàm Ba Lê khai diễn để Việt Nam có ”Hòa bình trong Vinh dự” với “Tự do và Dân chủ” cho người dân của Việt Nam Cộng Hòa. Sau cùng thì ngày trọng đại

đã đến, “Hòa Ước Ba Lê” được ký kết. Dân chúng Việt Nam, một lần nữa, đã dám hy vọng rằng bao nhiêu năm đau thương, máu lệ, kinh hoàng, chết chóc và tàn phá do chiến tranh gây nên sẽ có thể chấm dứt. Nhưng tôi đã không tin như thế, dù chỉ trong giây phút rằng mọi sự sẽ chấm dứt. Những lý tưởng trong sách vở học đường, niềm tin vào dân Mỹ và lòng tốt của họ đã tan nát từ lâu trong tôi, tan rã đâu đó khi một bé gái bị cưỡng dâm tại nhà của em và khi thảm kịch Mỹ Lai xảy ra. Tôi biết rằng những “giấy tờ” đó, những “câu văn” đó, do các nhà ngoại giao uy tín soạn thảo, chỉ là một sự rỗng tuếch như một thân gỗ mục khi liên quan đến Việt Nam và người dân Việt. Trong thâm tâm, tôi tự biết rằng tất cả chỉ mang ý nghĩa sự chấm dứt tham chiến của Mỹ quốc trong vũng lầy họ đã tạo ra.

Thực ra, tôi cũng còn một hy vọng, còn một giấc mơ khi người Mỹ và lực lượng Đồng minh rời bỏ Việt Nam. Giấc mơ và niềm hy vọng đó là nước Mỹ sẽ vẫn tiếp tục viện trợ cho Việt Nam vũ khí, đạn dược và những trang bị cần thiết và các bạn của tôi, người dân Việt Nam sẽ nức lòng lấy lại niềm kiêu hãnh bị thương tổn và lòng tự trọng và tiếp tục chiến đấu để chiến thắng bọn xâm lăng hung tàn và man rợ. Niềm hy vọng và giấc mơ của tôi đã bắt đầu trở thành hiện thực. Các bạn đã dành lại niềm kiêu hãnh, đã chiếm lại lòng tự trọng và tôi đã hoan hỉ mừng vui cùng các bạn. Nhưng, những hứa hẹn đã không được thực thi, các chi viện đã không đến. Các bạn đã phải chiến đấu và đã chết, đã hi sinh xương máu cho tổ quốc của các bạn. Các bạn kêu gọi sự giúp đỡ

từ những người đã thốt lên những câu văn rỗng tuếch, những người đã ký những văn bản vô nghĩa và họ tránh né các bạn, một cách lộ liễu. Một lần nữa, các bạn nuốt lòng tự trọng và trong vô vọng các bạn cầu xin họ giúp đỡ. Nhân dân Mỹ, giàu lòng nhân đạo, đã gửi một phái đoàn dân biểu và nghị sĩ sang nước bạn.

Họ thấy con cháu của những phú gia lượn xe gắn máy, tóc dài tung gió và mắt lơ đãng sa, họ nhìn thấy những tay trực lợi, nhờ chiến tranh, cỡi xe hơi ngoại quốc hào nhoáng, đắt tiền, ăn chơi vung vít trong các hộp đêm. Họ tiếp xúc với các nhà lãnh đạo, các tướng lãnh vì họ là chuyên gia về Việt Nam và họ có một nguyên tắc để phán xét các bạn và để nhẹ lòng khi không tuân thủ lời hứa hẹn đầu môi chót lưỡi.

Bây giờ, các “ngài” thượng nghị sĩ và dân biểu Mỹ chứng tỏ uy quyền với Việt Nam và dân chúng bằng cách đưa ra những đề nghị và khuyến cáo. Một vài nhà lập pháp “vĩ đại” này đề nghị ngưng viện trợ cho Việt Nam, một vài vị chủ trương chỉ viện trợ lương thực và thuốc men. Lương tâm họ an ổn vì nếu các bạn có chết thì chết no, chứ không chết đói. Một trong số các chuyên gia lớn về nhân đạo còn tuyên bố rằng: “Việt cộng chiến thắng vì tinh thần chiến đấu, ý chí và mục đích của họ hơn hẳn nhân dân miền Nam Việt Nam”.

Nếu đúng như vậy, tôi tự hỏi, Ai đã cho các bạn mục đích đó và đã xây lưng với các bạn khi gặp khó khăn? Ai đã đẩy mục đích của các bạn xuống bùn lầy sông Mekong? Ai giẫm lên tinh thần chiến đấu của các bạn và đập vào trong bụi đỏ vùng Cao nguyên? Ai nhận

chìm ý chí của các bạn vào Nam Hải của Tàu, ngoài khơi Đà Nẵng? Chúng ta biết Ai làm những điều đó, phải không các bạn của tôi? Vâng, phái đoàn Mỹ đã đến, quan sát và hàn huyên, nhưng họ không nhìn thấy các bạn run rẩy trong mưa lạnh, họ không nhìn thấy con cái của các bạn mắt đờ đờ, trong cơn sợ hãi, họ không nghe tiếng gào thét trong cơn hấp hối của các bạn, họ không đến để nhìn máu của các bạn tuôn chảy từ mạch máu rách bươm. Họ không thấy các bạn vật vã quằn quại trước lúc ra đi, lìa cõi thế. Không một giọt lệ hoen trên má, không một tiếng thổn thức nào xúc động thân xác họ. Họ không bao giờ quỳ gối nguyện cầu, mắt tuôn suối lệ vì xót thương bạn. Họ trở về nơi chốn an bình, về nhà của họ ở Mỹ. Gia đình họ sẽ không bao giờ biết đến cái đói. Họ sẽ không bao giờ phải ngồi cô đơn giữa đêm khuya và phải đắn đo suy nghĩ xem có nên giết vợ con của họ để vợ con họ thoát khỏi cảnh hành hạ, tra tấn khi bọn cộng sản dã man bắt cầm tù. Họ sẽ không bao giờ phải âu lo đạn trái phá thiêu đốt

và xé rách thân xác gia đình và bạn bè họ. Các bạn thân mến, tôi sợ rằng những kháng biện của các bạn đã lọt vào những đôi tai điếc. Họ tai ngơ mắt điếc vì sự tàn nhẫn vô tình, sự lãnh đạm thờ ơ, sản phẩm của sự giàu sang. Các bạn không nên ham muốn sự giàu sang của Mỹ quốc vì như các bạn thấy đó, họ đã bán linh hồn để mua sự giàu sang.

Và các bạn thân mến, trong 9 năm qua, tôi sống bên các bạn, tôi đã thương yêu các bạn và đôi khi tôi căm ghét các bạn. Tôi đã khóc cười cùng các bạn và có thể trong những ngày sắp đến, tôi sẽ chết cùng các bạn và nếu như thế thì cứ thế.

Mỹ quốc! Người có muốn biết Việt Nam ngày nay như thế nào không? Việt Nam 1975 mà Người đã tạo ra đây. Hãy nghe đây!

Vài ngày trước, trong lúc ngồi trên một xe buýt nhỏ đi về Biên Hòa với vợ tôi, tôi thấy 2 em bé đang ngồi khóc vì bà mẹ trẻ của chúng đã ra đi tìm chồng, một người lính đã trốn chạy từ vùng Cao nguyên nên chúng phải về nhà, đơn thân, không có ai theo cùng. Một thiếu phụ khác cũng đang ngồi khóc vì đứa con trai vừa được mai táng. Một người đàn ông đang lặng lẽ ngồi khóc vì ông ta vừa mất trọn gia đình ở Huế. Một người đàn bà khác đưa cho chúng tôi xem tấm hình của chồng và 5 đứa con đang bị kẹt lại ngoài Đà Nẵng, khi thành phố này rơi vào tay Việt Cộng, và vừa nói chuyện, bà ta vừa thôn thức khóc. Tôi phải nhìn lơ sang chỗ khác. Tôi không thể nhìn ngay mặt bà ta. Những gì tôi có thể làm lúc đó là cúi nhìn sàn xe trong nỗi tủi hổ. Tôi cảm thấy

nỗi niềm đau thương của người đàn bà đã làm tim tôi se lại và nước mắt tôi tuôn tràn, nhỏ xuống trên sàn xe.

Đây là Việt Nam ngày nay! Tất cả là buồn, là đau thương, là máu, là xương và suối lệ triền miên. Đây là Việt Nam mà các ông, những con người giàu lòng nhân đạo của nước Mỹ đã tạo dựng nên. Đây là Việt Nam mà các ông chối bỏ trách nhiệm và quay lưng, bội phản.

Mỗi khi tôi đọc báo, nỗi buồn uất nghẹn dâng lên tận cổ tôi, lệ tuôn từ đôi mắt tôi và niềm tủi hổ bao trùm lấy tôi như một đám mây mù. Đây không phải là một sự tủi nhục do chính tôi tạo nên mà là một sự tủi nhục tôi phải gánh chịu vì tôi là một người Mỹ.

Khi các người thốt lên những lời trống rỗng và ký vào những văn kiện vô nghĩa, hơi thở của các người đáng lý ra phải tươm máu Mỹ, như máu đã tươm ra từ những trẻ thơ Việt Nam. Trái tim của các người phải băng hoại như những thân xác thối rữa đang trải thảm trên “con đường máu và nước mắt” trong vòng một

trăm dặm từ Cao nguyên xuống vùng Duyên hải. Các người đã phủ tay, đã rửa đôi tay dơ bẩn trong nước mắt và máu của những bạn bè của tôi và những người tôi yêu mến.

Qua sự tàn nhẫn, vô tình, thờ ơ và bất động, các người đã đồng tình với lũ cộng sản man rợ từ miền Bắc tràn xuống, đồng tình với sự tàn phá một quốc gia và một dân tộc mà các người từng gọi là bạn, là đồng minh, là đồng bào. Thật là chua chát, những từ ngữ này thốt ra từ miệng tôi ngày hôm nay.

Và thế là các người, những người Mỹ danh tiếng và tốt bụng, các nhà lập pháp, các người đã trở về những ngôi nhà xinh đẹp, ăn những thực phẩm giàu chất dinh dưỡng, ngự trên những chiếc ghế ấm êm, thưởng thức hương vị cà phê thơm ngọt, đọc báo chiều tường thuật những kinh khiếp, những thảm kịch của Việt Nam ngày nay và thốt lên: “Thật là quá tệ!” Các người ngủ trong chăn êm, nệm ấm với lương tâm thanh thản. Nhưng khi các người thức giấc trong đêm đen yên tĩnh, các người hãy lắng nghe, hỏi những người Mỹ của tôi, các người sẽ có thể nghe được những người Việt Nam nghèo khổ đâu đó rên xiết trong cơn đau, những người dân Việt Nam đâu đó kêu gào giữa tiếng đạn pháo kích, máu tuôn từ động mạch, các người sẽ nghe họ gọi các người bằng “địch danh” tên của các người.

Lễ Phục sinh đã trôi qua. Chúa Giê Su, bị đóng đinh trên Thánh giá, Người đã nói: “Lạy Cha, xin Cha tha tội cho chúng vì chúng nó không biết chúng đang làm gì”. Hỏi các người Mỹ, các người đã đóng đinh Việt

Nam trên Thánh giá. Tôi không có lòng trắc ẩn của Chúa Ki Tô và tôi sẽ không bao giờ yêu cầu Chúa của người nào đó phải tha thứ bởi vì các người biết rõ điều các người làm và tôi sẽ không bao giờ, không bao giờ tha thứ và quên những gì các người đã làm cho Việt Nam. Và không bao giờ tôi hãnh diện là một người Mỹ. Và một lần nữa, tôi không bao giờ có thể ngẩng cao đầu và cảm thấy lòng yêu nước như tôi đã từng cảm nhận từ bao năm trước.

Giờ đây, tôi chỉ có thể cúi đầu nhìn xuống, trong tủi nhục. Các người đã làm tổn thương tận đáy tâm hồn tôi. Nước Mỹ, tôi nguyện rửa Người! Người đã tàn phá đất nước Việt Nam thân yêu của tôi.

Tái bút: Tôi phải ẩn danh vì lý do an ninh của bản thân tôi. Nếu các bạn nhận thấy bài viết này có giá trị thì xin hãy đăng bài này lên báo chí. Tôi rất vui sướng nếu người dân Việt Nam có thể biết rằng có một ai đó đã thông cảm và tại sao lại cảm thông với họ.

Lá thư chấm dứt tại đây.

***Người Dịch* HOÀNG ĐỨC**

Đại Đội Thám Kịch Liên Đoàn 21 BĐQ & Tôi

Nguyễn Tiên Qua

Đại Đội Thám Kịch Liên Đoàn 21 BĐQ là hậu thân của ĐĐ243 Lực Lượng Đặc Biệt. Năm 1965, ĐĐ243 Tiểu đoàn 4 lực lượng tiếp ứng B17 trực thuộc Bộ chỉ huy C2 Lực lượng Đặc Biệt được thành lập. Thời gian này, Bộ Chỉ Huy C2 Lực Lượng Đặc Biệt đồn trú tại Pleiku, Quân Khu II. Các đơn vị trực thuộc BCH/C2 gồm có 4 Tiểu Đoàn tiếp ứng thường được gọi là “Air Born Mike Force” hay là Tiểu Đoàn Mike Force. Ngoài 4 TĐ tiếp ứng này, BCH/

C2 LLDB còn chỉ huy những trại LLDB biên phòng. Các trại biên phòng có trách nhiệm hành quân, tuần tiễu trong khu vực trách nhiệm. Quân biên phòng không đi hành quân ngoài vùng lãnh thổ trách nhiệm. Những đơn vị LLDB đi hành quân lưu động trong Quân Khu là các tiểu đoàn tiếp ứng. Trong trường hợp các trại biên phòng bị bao vây tấn công cần viện quân hay giải tỏa áp lực địch, các tiểu đoàn tiếp ứng Mike Force sẽ được đưa vào mặt trận. Khi quân CSBV khởi sự tấn công các trại biên phòng, các TD/Mike Force hành quân liên tiếp. Năm 1965 tiếp ứng cho trại Canak, năm 1966 hành quân An Lão, năm 1967 đánh trận Vĩnh Thạnh. Hành quân tại Bồng Sơn năm 1968, tiếp viện cho trại biên phòng Đức Lập năm 1969. Năm 1970 tham dự những trận đánh giải vây cho các trại Benhet, Dakseang, Dakto, đội 1001 Tân Cảnh. Đặc biệt năm 1969, Mike force nhảy dù xuống giải vây trại biên phòng Buprang, trong lãnh thổ tỉnh Quảng Đức. Đơn vị LLDB đồn trú trại Buprang là tiền thân của TD 89BDQ Biên Phòng. Kể từ 1970, các đơn vị Mike force ở vùng II chiến thuật thường hành quân bằng trực thăng vận, nhảy toán, nhảy bằng dây viển thám chứ không còn nhảy bằng dù nữa.

Các đơn vị LLDB được tổ chức theo tên gọi A, B, C. C là BCH/LLDBB cấp Quân Khu. B là BCH điều hành, chỉ huy các trại biên phòng. Các trại Biên phòng là cấp số A.

Ở Quân Khu II, có 4 B đó là B11, B12, B13 và B17. Mỗi B chỉ huy 5 đến 7 trại biên phòng. Những trại biên phòng được phía Mỹ gọi là C.I.D.G. Camp. Phía Việt Nam gọi là trại dân sự chiến đấu. Những quân nhân chiến đấu tại các trại biên phòng được người Mỹ tuyển mộ - đa số từ những bản làng ven biên- và trực tiếp huấn luyện. Cùng chiến đấu trong các trại biên phòng với họ là một toán LLDB Mỹ mang tên toán A. Những chiến sĩ LLDB này không mang số quân và được trang bị, trả lương từ phía Hoa Kỳ. Đây

được xem như lực lượng bán quân sự trong chiến tranh VN. Còn có tên gọi là “biệt kích Mỹ”.

B11 do Đại Úy Từ Văn chỉ huy. (Sau này là Đại Tá tham mưu trưởng SĐ5 bộ binh). Trại tại Bộ Chỉ Huy B11 đóng tại đường Nguyễn Huệ, sát biển Qui Nhơn. Các trại biệt kích biên phòng trực thuộc là Vĩnh Thạnh, Đồng Tre, Phú Túc, Kanak, Cũng Sơn, Bồng Sơn.

B12 do Đại Úy Tước chỉ huy, đồn trú tại thị trấn Kontum, gần bên đường Mạc Đĩnh Chi. Các trại biệt kích biên phòng trực thuộc là Dakseang, Dakpek, Benhet, Dakto, Plokleng.

B13 do thiếu Tá Boon chỉ huy, đồn trú tại Buôn Mê Thuộc. Các trại biên phòng trực thuộc là Đức Lập, Buprang, Nhơn Cơ, Bang Đông, Tea Ô Ta, Trảng Phục,.

B17 đồn trú tại Pleiku gần BCH/C2 LLDB. B17 do Thiếu Tá Tôn Thất Thuận chỉ huy. Các trại Biệt kích biên phòng thuộc quyền là Pleime, Đức Cơ, Pleimorong (Lý Thái Lợi) và Pleiyoreng (Lê Khánh). Thiếu Tá Thuận kiêm nhiệm chỉ huy trưởng 4 tiểu đoàn tiếp ứng Mikeforce.

Thời gian sau này, tiểu đoàn 1 tiếp ứng được chuyển về trại B50 gần phi trường Phụng Dực Buôn Mê Thuộc.

Tiểu đoàn 4 cũng được chuyển về Qui Nhơn đồn trú tại đường Nguyễn Huệ, khu 2 Ghềnh Ráng gần trường kỹ thuật, sau ty An Ninh Quân Đội. Trung Úy Nguyễn Công Khánh trưởng toán A174 LLDB làm TĐT dưới sự điều hành của B11 do Đại Úy Từ Văn chỉ huy. Tiểu Đoàn

4 tiếp ứng gồm có:

ĐĐ241 do Pui Chery, người Thượng Phú Bổn làm ĐĐT.

ĐĐ242 do Đinh Gim người Thượng Hà Rê ở Sơn Hà Quảng Ngãi làm ĐĐT.

ĐĐ243 do tôi, Nguyễn Qua làm ĐĐT.

Trước khi giải tán LLDB, các cấp chỉ huy không có cấp bậc quân đội. Họ chỉ có chức vụ TĐT, ĐĐT....

Tháng 6/1969 Tiểu đoàn 4 Mikeforce được chuyển về Kontum. Các trai dân sự chiến đấu thuộc B11 đã được đồng hoá sang Địa Phương Quân thành Liên Đội 248 và 249 Địa Phương Quân tỉnh Bình Định. Về Kontum, TĐ4 đóng quân kén bên B12. Tr/U Nguyễn Công Khánh lên chỉ huy trại Poleikleng và Tr/u Nguyễn Quý Định về chỉ huy TĐ4. Tr/u Định là bào đệ của Đại Tá Nguyễn Hợp Đoàn Tỉnh Trưởng tỉnh Kontum bấy giờ.

Ngày 1/6/1970, khi TĐ4 Mikeforce được cải tuyền sang Biệt Động Quân, Tr/u Định lên làm trại trưởng Trại Dakpek. Thiếu Úy Bùi Như Chánh gốc Thiếu Sinh Quân tạm thời xử lý TĐT. Sau này trại Dakpek cũng đồng hóa sang BĐQ để trở thành TĐ88 BĐQ Biên Phòng.

Khi LLDB cải tuyền sang BĐQ thì các cấp chỉ huy được mang cấp bậc đồng hoá tương ứng với chức vụ bên LLDB.

Đại Đội Trưởng mang cấp bậc Thiếu Úy. Đại Đội Phó mang cấp bậc Chuẩn Úy. Thường vụ ĐĐ mang cấp bậc Tr.Sĩ Nhất. Trung đội trưởng cấp bậc Thượng Sĩ. Tr/Đ/phó Trung Sĩ Nhất. Tiểu Đội Trưởng là Hạ Sĩ Nhất. Tiểu Đội Phó là Hạ Sĩ.

Tất cả binh sĩ đều mang cấp bậc Binh Nhất.

Sau khi cải tuyền, ĐĐ241 trở thành ĐĐ1 do H' Ngôn làm ĐĐT, ĐĐ242 trở thành ĐĐ2 do Đinh gim làm ĐĐT và ĐĐ243 trở thành ĐĐ3 do tôi làm ĐTT. Cả 3 ĐĐ này được chuyển đi 3 nơi.

ĐĐ1 đi trại Dakseang, nhập và TĐ 80 BĐQ/BP

ĐĐ2 đi trại Benhet nhập vào TĐ 95 BĐQ/BP

ĐĐ3 đi trại Đức Lập nhập vào TĐ96 BĐQ/BP

Từ ngày đầu gia nhập LLĐB, tôi thuộc quân số của ĐĐ243 LLĐB mà sau này là ĐĐ3 TĐ 96 BĐQ rồi trở thành ĐĐ Thám Kịch LĐ21 BĐQ.

Ngày 15/06/1970, ĐĐ3 được không vận từ phi trường Kontum về Đức Lập, di chuyển cùng với gia đình.

Trại Đức Lập nằm trên hai ngọn đồi thấp của làng Thọ Hoàng xã Đức Minh quận Đức Lập tỉnh Quảng Đức. Hai ngọn đồi này gọi là Đồi Bắc và Đồi Nam. Đại Đội tôi được Đ/u Ngô Đức Ty TĐT/TĐ96 chỉ định đóng quân ở Đồi Nam còn các ĐĐ đã có từ trước của trại đóng ở Đồi Bắc.

Khi nhận nhiệm vụ phòng thủ Đồi Nam, tôi hình dung lại năm 1968, VC tấn công trại Đức Lập, Đồi Nam này bị tràn ngập, chính đại đội 243 Mikeforce này từ Thọ Hoàng Đức Lệ đánh vào tái chiếm. Thật ra cũng nhờ vào hỏa lực yểm trợ của trực thăng võ trang nên ĐĐ tôi mới chiếm lại Đồi Nam chớp nhoáng. Lúc đó, Tr/u Phan Bát Giác làm trưởng trại. Ông được Tổng Thống Nguyễn Văn Thiệu gán cấp bậc đại úy.

Vào khoảng cuối năm 1969 Đại Úy Phan Bát Giác thuyền chuyển, Đ/u Ngô Đức Ty khoá 18 Võ Bị về làm trưởng trại Đức Lập (TĐT). Tháng 10/1970 Đ/u Trần Thiện Khuê khoá 18 Thủ Đức về làm phó trại. (TĐP).

Thời gian này Đ/u Ty cùng Đ/u Khuê tổ chức lại tiểu đoàn như sau:

3 đại đội tác chiến, 1 đại đội công vụ, 1 tr/đội Trinh Sát TĐ.

ĐĐT/ĐĐ1: Thiếu Úy Rmah K Rol.

ĐĐT/ĐĐ2: Danh Diễn

ĐĐT/ĐĐ3: Nguyễn Qua

ĐĐT/ĐĐ Công Vụ: Thiếu Úy K Reo. (Ch/u Đoàn Thi làm ĐDP).

TĐT/TS: Thượng Sĩ Vòng A Sèn. (Tr/Sĩ Danh Đương làm Tr/Đ. Phó).

Ban 1 Th/úy Lê Hồng Anh. Ban 2 Th/úy Hiếu. Ban 3 Th/úy Ngô Đông Hội. Ban 4 Th/úy Bùi Văn Chính. Ban 5 CTCT Th/úy Lê Văn Tha. Ban Truyền Tin Th/úy Khánh. Thiếu Úy Hà Văn Đệ là SQ Trợ Y. Thường vụ TĐ là Thượng Sĩ Nguyễn Văn Hồng (người Mường). Trưởng Khẩu súng cối 81 ly là Tr/sĩ Nguyễn Văn Khôi.

Đại Úy Ty Quyết định ĐĐ3 của tôi phòng thủ Đồi Nam đồng thời bảo vệ ụ súng cối 81 tại đây. Tất cả các đơn vị còn lại đóng tại Đồi Bắc với BCH/TĐ.

Sau đó, Đ/úy TĐT sắp xếp cho những SQ và HSQ đồng hóa đi học căn bản quân sự. SQ học tại Trường Bộ Binh Thủ Đức, HSQ học ở Trường Hạ Sĩ Quan Đồng Đé. Tôi được theo học khóa 1/70 ra trường cùng ngày với khóa 3/69 SQTĐ. 12/9/1970, tôi ra trường mang cấp bậc Th/úy, các SVSQ khóa 3/69 cấp bậc Ch/úy.

Ở Trại Đức Lập cho đến đầu năm 1971, ĐĐ được ăn tết tại trại. Khoảng 8 giờ sáng ngày mừng một tết, Tr/Sĩ Nhất thường vụ ĐĐ gọi điện thoại quay tay từ công số 1. Lính truyền tin cho hay, tôi trả lời điện thoại và được biết có một

toán người từ làng Thọ hoàng, Đức Lệ, Đức Minh xin vào trại. Tôi hỏi bao nhiêu người, bên kia đầu dây nói đông lắm. Tôi cho anh em báo động, ra tuyến giao thông hào, kéo kẽm gai lại chờ lệnh. Tôi điện thoại lên tiểu đoàn xin gặp Đ/úy Ty, bên kia đầu dây nói có chi mà gọi sớm rứa? Trong bụng tôi muốn cười, ông Đ/úy này quan liêu thiệt. Sự việc xảy ra lúc nào thì gọi báo lúc đó chứ sớm muộn gì nữa. Tôi nói thưa Đ/úy bên ngoài cổng gác số 1 có nhiều người xin vào trại. Tôi nghe loáng thoáng trong máy có người nói nhỏ: “chắc mấy người dân vào chúc tết, ông Th/úy Qua mới về chưa biết”. Tôi nghe Đ/úy Ty nói cho họ vào đi. Tôi nói dạ để tôi cho toán gác kiểm soát xong mới cho vào. Đ/úy Ty lại nói cứ cho vào đi, có gì tôi chịu trách nhiệm. Tôi nói không có gì thì Đ/úy chịu trách nhiệm chứ có gì là tôi chịu đó Đ/úy. Tôi nghe trong máy nói đúng là thằng Bình Định. Tôi bảo cổng số 1 cho họ vào. Tôi cho 3 người lính, một đi đầu, một đi giữa và một đi cuối dẫn vào cột cờ Đồi Bắc. Đi đầu là một mục sư hay là một linh mục bận đồ đen, theo sau là già trẻ trai gái có đủ. Họ mang theo thức ăn, bánh trái, nước ngọt đủ thứ, đứng một hàng dài. Vì tôi mới về trại biên phòng nên không hiểu được đó là dân hay VC giả dạng vào đánh úp trại nên tôi rất cẩn thận. Do vậy mà xử đạo đó họ cho là ĐĐ Mikeforce mới về làm phách, cho dân vào trại mà như dẫn tù. Sở dĩ tôi làm vậy là vì tôi đã có kinh nghiệm tận mắt ở Bồng Sơn năm 1965. Đồng bào kéo vào quận đường biểu tình và VC đi theo rải truyền đơn. Truyền đơn viết: “Mỹ thua Mỹ về Mỹ binh sĩ thua binh sĩ về đâu? Súng Mỹ lòng ta, súng Mỹ trong tay ta, ta quay ra bắn Mỹ”. Lúc đó tôi cho tiểu đội súng nặng bắn liên thanh lên trời và ép họ về đằng xa. Ngay sau đó ĐĐ có lệnh hành quân ở Hội Long, An Lão. Khoảng 5 ngày sau, tôi hay tin VC tấn đánh Hoài Sơn, Hoài Châu, Đồi 10, Tam Quan, Hoài Hảo. Quận Hoài Nhơn và xã Hoài Thanh sắp mất. Phía tây nam Hoài

Nhon là quận Hoài Ân đã thất thủ. CS chiếm đèo Phù Cũ, lấn xuống Định Bình, Hoài Đức. Mãi đến tháng 7 năm 1965 mới lấy lại Tam Quan, Hoài Châu và đèo Bình Đê quốc lộ một đi Quảng Ngãi.

Ở Trại Đức Lập, tôi còn nhớ một chuyện nữa. Cứ mỗi thứ hai đầu tuần là TĐ chào cờ. Toán trực đánh 3 tiếng kèn, tất cả tập hợp chào cờ. Lính biên phòng đi dáng điệu uể oải, tay cầm cây súng, người đội nón rùng, người đội nón lưỡi trai. Có anh mang dép Lào, miệng phì phèo điếu thuốc. Có anh vừa đi vừa rít thuốc lào kêu ết ết. Lính không ra lính, cũng không giống nhân dân tự vệ. Thiệt không giống ai. Trong khi đó ĐĐ tôi quân phục chỉnh tề, đội nón sắt hai lớp. Áo mang băng tên, băng dù, bên tay trái có mang phù hiệu cái dù có con cọp phóng ngang của LLDB. Phía trên hình cái dù có chữ viết tắt TĐ 4 Tiếp ứng. Thường vụ ĐĐ cho hàng quân chạy từ đồi Nam sang đồi Bắc khoảng 800 mét; vừa chạy vừa đếm y như khoá sinh Sinh Lây. ĐĐ 234 Mikeforce bây giờ là ĐĐ3/TĐ96 nhận lệnh hành quân mở đường, lục soát liên tục. Chúng tôi hành quân từ Quận Đức Lập, Đức Minh đến Đá Chẽ cầu 14 trong 1 tuần. Có lúc hành quân từ Đức Lập đến Sapa, Dakson, Quảng Đức. Nói là đóng quân

ở trại biên phòng nhưng ĐĐ tôi ít khi về đóng quân trong trại. Thực ra, Mikeforce hành quân một hai tháng trong rừng là thường. Thí dụ như lần đổ quân trực thăng vận ở Ba Gia, Đồng Ké xong hành quân từ đó về An Khê. Lần đó đi 2 tháng trời trong rừng; qua Đồng Duông, Xuân Phong, An Lão; qua 37 đồi tranh, về Dốc Đót An Khê rồi ra phi trường để trực thăng CH47 Chinook đưa về lại Pleiku.

Khoảng tháng 3/1971 TĐ96 có lệnh bàn giao trại Đức Lập cho Địa Phương Quân. Tôi còn nhớ lúc đó Tr/Tá Lượng gốc BĐQ làm quận trưởng Đức Lập. Tuy nhiên Tôi không biết tin bàn giao trại, tôi chỉ nhận lệnh ĐĐ3 chuẩn bị hành quân. Thường vụ ĐĐ lên ban tư nhận 7 ngày lương khô cho ĐĐ ngày mai hành quân. Lúc đó ĐĐ quân số 100 người. Tám giờ sáng hôm sau, ban 3 hành quân gọi tôi lên nhận bản đồ hành quân. Thường khi hành quân chỉ có một bản đồ ghi những toạ độ đến và tuyến xuất phát. Lần này, nhận 3 bản đồ. ĐĐ có 3 trung đội nhận 9 bản đồ, BCH/ĐĐ nhận 3. Tổng cộng tôi nhận về 12 bản đồ. Tôi nhìn tờ thứ ba thấy có thành phố Pleiku. Tôi mừng rỡ vì biết mình về lại Pleiku. Ngay sau đó, ĐĐ tập hợp ở đầu phi trường để 3 chiếc GMC thuộc ĐĐ Quân Vận SĐ23 từ Ban Mê Thuộc đến chở đi. Chúng tôi di chuyển qua Ban Mê Thuộc, Buôn Hồ, Thuận Mẫn, quẹo phải ngang qua Phú Bổn rồi về tới Hàm Rồng là đúng 6 giờ chiều. Quân vào tạm trú trong những nhà của căn cứ. Đêm đó trời Pleiku lạnh, lính đi hành quân gọn nhẹ, chỉ mang theo võng nilon và cái mền dù mỏng. Sáng hôm sau ĐĐ trình diện chiến đoàn 21BĐQ. Lúc đó Tr/tá Dương Đức Mai làm chiến đoàn trưởng. Một tuần sau, cả TĐ96 về hết Hàm Rồng. Tôi không thấy Đ/úy Tỵ đầu cả, chỉ thấy Th/tá Lang làm TĐT và Đ/úy Trần Thiện Khuê làm TĐP. Tiểu đoàn được bổ sung quân số vì lính biên phòng thường là những người sống trong buôn làng gần trại nên khi đơn vị di chuyển đi xa họ không theo đơn vị. Do đó các ĐĐ bị

mất đi có khi 5 tới 10 người. ĐĐ tôi không mất quân vì quân nhân trong ĐĐ tôi là người tứ phương chứ không phải là dân của vùng Đức Lập. Tr/đội của anh Gim người Hà Re Sơn Hà Quảng Ngãi. Tr/đội anh Mang Phan người Chàm ở Vân Canh và Tr/đội anh Trịnh Quang Hoàng người Kinh 4 miền.

Tháng 4/1971 TĐ96 hành quân vùng Pleimorong với TĐ63 do Đ/úy Văn Công Báu làm TĐT. Vì không quen hành quân nơi xứ lạ, Pleiku, Kontum, Chư Pao nên Th/úy Rmah Kreo và Th/úy Danh Diễn tử trận ngay trận đầu tại quốc lộ 14b. Tr/úy Tist Sam về thay cho Th/úy Rmah Kreo và Tr/úy Trần Đình Kiển thay Th/úy Danh Diễn. Một tháng sau, Tr/úy Kiển cũng hy sinh tại Pleilang III, Th/úy Ngô Đông Hội lên thay làm ĐĐT/ĐĐ2. (Sau này ông hy sinh tại trận đánh cuối cùng của TĐ96 tháng 3/75 ở Tuy Hoà, Phú Yên). Th/tá Hoàng Vĩnh Thái về làm TĐT. Đ/úy Vương Quang Nghiệp làm TĐP. (Đ/úy Nghiệp khóa 16 SQTĐ, trước kia là trưởng trại Tân Rai Lâm Đồng. Sau đó trại chuyển qua ĐPQ rồi ông từ ĐPQ chuyển qua BĐQ). Khi này, Tr/tá Lang lên giữ chức vụ LĐT.

Ngày 1/1/1972 tôi được thăng cấp Tr/úy.

Tôi bị thương trận Pleilang III và được chuyển về quân y viện Hà Thúc Cù, Nha Trang. Năm 1973 về lại LĐT tôi được Tr/tá Lang cho làm chỉ huy hậu cứ LĐT khu B. Trưởng trại B50 gần bên phi trường Phụng Dực Ban Mê Thuộc. Chỉ huy hậu cứ khu A là Th/tá Phạm Tiến, chỉ huy trưởng hậu cứ LĐT1/BĐQ.

Làm chỉ huy hậu cứ khu B, tôi nghĩ như ngồi chơi xơi nước. Các TĐ đi hành quân để lại mấy người lính đau bệnh, và một số lính ban ngành như tiếp liệu, truyền tin, vũ khí. Tôi lại, mỗi TĐ trách nhiệm 2 vọng gác. Như thế, khu B mỗi đêm chỉ có 6 vọng gác. Trong khi đó, B50 rất rộng, trước kia do 1 TĐ Mikeforce đóng, quân số 400 người. Thời gian

làm chỉ huy hậu cứ khu B, đêm nào tôi cũng lái xe Jeep đi kiểm soát, có vọng lính gác có vọng lính không gác. Tôi nghĩ bụng, chán quá, lúc này VC chỉ cần 1 tiểu đội, trong chưa tới 1 giờ cũng có thể đánh chiếm B50. Tôi ở B50 được 6 tháng, tuy có khoẻ vì không đi hành quân nhưng khổ về trách nhiệm. Vì nếu địch quân tấn công thì không biết làm sao chống đỡ. Lúc đó muốn liên lạc với Tr/tá Lang nhưng không có hệ thống truyền tin trực tiếp với BCH/HQ/LĐ. Chỉ có hậu cứ khu A của Th/tá Tiến mới có phòng truyền tin liên lạc trực tiếp Tr/tá LĐT được.

Một ngày kia, tôi nhận điện thoại từ khu A cho biết phải lên hành quân trình diện BCH/LĐ vào ngày hôm sau. Tôi về khu A gặp Đ/úy Nguyễn Thanh Bình ĐĐT/ĐĐ Công Vụ trình bày. Đ/úy Bình nói: “ngày mai lúc 9 giờ sáng anh đến phi trường L19 gặp Tr/úy Linh xin quá giang trực thăng của ông Linh lên phi trường Nhơn Cơ rồi gọi LĐ đưa người ra đón về Kiến Đức trình diện LĐT”. Hôm sau, tôi vào phi trường L19 Ban Mê Thuộc gặp nhiều phi công trực thăng quen biết. Th/úy Dũng, Tr/úy Phương, Tr/úy Linh. Những vị này trước kia lái H34 trực thăng nhảy toán, họ đã từng có nhiều kỷ niệm với tôi. Chúng tôi đã có lần mang nai về

tiệm khô nai Lan Chi số 100 đường Võ Tánh, BMT để làm khô nai.

Sau khi trình diện Tr/tá Lang tại đồi Kiến Đức, ông nói: “anh về sắp xếp giấy tờ bàn giao cho Đ/úy An. Tuần sau lên đây tôi sắp xếp công việc”. Sau đó, ông bảo nhà bếp dọn cơm và nói tôi cùng dùng bữa với ông. Trong bữa cơm, ông nói tiếp: “tôi biết anh đánh giặc giỏi, chuyện hậu cứ không thích hợp với anh, khi tôi làm TĐT96, Khuê làm TĐP, đánh trận Kontum tháng 19/6/72, tôi lên Tr/tá làm LĐT. Giao TĐ96 cho Th/tá đồng Đăng Khoa, sau đó Th/tá Hoàng Vĩnh Thái về coi TĐ96. Khuê lên Th/tá làm TĐT89. Khi đó tôi chạy thẳng cấp Đ/úy cho Qua nhưng chưa xong thì Qua bị thương ở Pleilang III, trở thành quân số thặng số quân y viện. Thời gian vừa qua, mới xuất viện, để cho Qua dưỡng sức, nay đã được 6 tháng rồi”. Một tuần sau tôi cũng ra phi trường L19 BMT để quá giang lên Kiến Đức. Lần này đi có sự vụ lệnh và một tờ quyết định. Sự vụ lệnh trình diện BCH/LĐ21/BĐQ, còn quyết định thì ghi SQ phụ tá ban 3 hành quân LĐ. Thời gian này Th/tá Phú là trưởng ban 3. Ông gân như giao mọi việc cho tôi. Tôi treo cái võng tại trung tâm hành quân theo dõi 24/24 mọi diễn tiến của đơn vị. Điểm đóng quân, tiếp tế, chạm địch, tải thương....Có một điều khó xử là tất cả các TĐT đều là Th/tá. Tôi chỉ là Tr/úy nên cứ có việc gì các TĐT hỏi, tôi cứ phải nói “xin Th/tá chờ tôi trình Tr/tá LĐT”. Rồi khi gặp LĐT, ông nói “Qua cứ nói lệnh của 52 là được rồi”. Có vị TĐT muốn trực tiếp nói chuyện với LĐT, cứ bảo cho gặp 52. Tôi trình Th/tá Phú, ông biểu trình thẳng 52 luôn đi.

Ở Kiến Đức làm ban 3 được 6 tháng, tôi xem chết vì hỏa tiễn tầm nhiệt của VC. Hôm đó ban hai LĐ cho biết 1 ĐĐ cộng quân đang di chuyển từ hướng Phước Long lên Kiến Đức, còn cách Kiến Đức 15 cây số. Tin này do phi cơ quan sát L19 của Th/úy Dũng báo. LĐ muốn mở cuộc hành quân

chận địch. Th/tá Phú nói tôi đi bay thế ông. Vài phút sau tôi mang theo bản đồ và Th/tá Phú chở tôi tới phi trường Nhơn Cơ. Phi trường gần ngọn đồi Kiến Đức. Lần đó, thực tình tôi cũng muốn đi máy bay L19 quan sát xem như thế nào. Lên chiếc L19 do Tr/úy Dũng lái, tôi được mang dây cáp, đội nón để nói chuyện với phi công. Máy bay bốc lên, tôi có cảm tưởng như ngồi trên mình con chim đại bàng. Hai cánh lỏng chỏng. Khi máy bay cất lên cao hoặc xuống thấp, tiếng kêu ồ ồ. Trên máy bay nhìn xuống thấy rõ từ con đường cho đến dòng suối nhỏ. Anh Dũng nói: “anh nhìn hướng ba giờ, có con đường mòn rõ nét, thẳng tới khu rừng kia có một túp lều nhỏ, đó là trạm giao liên của VC”. Tôi hỏi lại có phải là trạm dừng chân không? Dũng từ từ bay chậm lại và nói tôi quan sát. Anh bay theo con đường khoảng 5 cây số. Bỗng nhiên tôi thấy có cái gì đen thui như quả khói từ từ bay lên hướng phi cơ. Tôi báo ngay cho Dũng, Dũng nói S.A.7, mau thả quả sáng. Tôi mau chóng rút chốt và thả quả sáng có dù. Dũng kéo cần lái bay lên cao hơn và quẹo lại. Liền đó, tôi nghe một tiếng nổ, khói mịt mù. Dũng cười, may quá, anh không nhìn thấy thì hai đứa mình thành BBQ rồi. Tôi nói: “thôi, về, đừng bay nữa. Tôi đã chấm tọa độ đó rồi”. Về đến phi trường Nhơn Cơ, Th/tá Phú chở tôi về LĐ. Tôi vào trình cho Tr/tá Lang. Ông lệnh cho TĐ 96 của Th/tá Hiền cho trung đội Trinh sát vào tọa độ nói trên. Th/Sĩ Danh Đương đưa Trung đội vào vùng truy tìm địch để TĐ hành quân chặn địch.

Tôi đang làm phụ tá ban ba hành quân tại đồi Kiến Đức thì có lệnh thành lập đại đội Thám Kịch Liên Đoàn. Tôi xin Tr/tá Lang ra thành lập ĐĐ/Thám Kịch vì làm ban ba đã 6 tháng, thấy rất chán. Sau đó, nhân tiện TĐ96 về BMT dưỡng quân, tôi xin Tr/tá Lang về nhận lại ĐĐ cũ của tôi, đó là ĐĐ3/TĐ96. Đó cũng chính là ĐĐ Mikeforce 243. Đây là đơn vị đầu đời của tôi từ khi tôi bước chân vào

đời lính Biệt Kích. Đại đội mà tôi rất thương mến và chỉ huy gần như suốt cuộc đời binh nghiệp. Mặc dầu quân số không còn như xưa, nhưng anh em lính cũ thấy tôi, họ rất vui mừng. Những người em này nói: “anh đi đâu mà bỏ anh em mấy năm nay”. Tôi nói: “nay anh lại về, anh sẽ dẫn tụi em đi như hồi bên Mikeforce”.

Đại đội Thám Kích LĐ21/BĐQ biệt lập, hành quân riêng rẽ, không lệ thuộc cấp TĐ và có thể tăng phái cho Tiểu Khu hoặc các đơn vị bộ binh khác. Sau một tuần lễ, Thám Kích đã được trang bị đầy đủ quân trang quân dụng. Quân số được bổ sung từ các TĐ trực thuộc LĐ. Quân số 110 quân nhân trong đó có 9 Sĩ Quan chỉ huy các toán viên thám, các trung đội thám kích, và BCH/ĐĐ.

Về quân xa, đại đội có 1 xe GMC, 1 xe Doge, 1 xe Jeep.

Vũ khí được trang bị 1 đại liên M60, 9 M72, 1 súng cối 60li, 9 M79, 16 súng Colt 45. cấp cho các SQ cũng như nhân viên truyền tin, y tá, và súng cối. Ngoài ra ĐĐ được cấp 9 mìn định hướng.

Truyền tin thì đại đội được cấp 5 máy PRC25.

Vì là đơn vị biệt lập trực thuộc Liên Đoàn nên trong những buổi họp cấp LĐ, ĐĐT/Thám Kích cũng được mời họp như các TĐT.

Sau khi thành lập và trang bị xong, ĐĐ được lệnh hành quân thực tập lên trại Bang Đông là nơi TĐ72/LĐ21BĐQ đang trấn đóng. Điềm đến là đèo Ba Cùm, sát biên giới Lào. Đi và về tổng cộng 14 ngày. Về đến BMT dưỡng quân 7 ngày rồi lên tái huấn luyện 1 tháng ở trường Thiếu Sinh quân Pleiku. Cùng học khoá đó có ĐĐ40 Trinh Sát của Tr/đoàn 40/SĐ 22 Bộ Binh do Tr/úy Châu chỉ huy, đại đội 44 Trinh Sát của Tr/đoàn 44/SĐ 23 Bộ Binh do Tr/úy Hạnh chỉ huy, ĐĐ23 Trinh Sát của LĐ23/BĐQ do Tr/úy Song chỉ huy. Học xong khoá học thì LĐ ra lệnh cho ĐĐ Thám Kích LĐ21 về Trung tâm huấn luyện BĐQ Dục Mỹ để học khoá

tác chiến trong thành phố. Khi đó, các ĐĐ biệt lập 22, 23, 24, 25 của các LĐ/BĐQ quân khu II cũng cùng về đây tham dự khoá học với ĐĐ21. Các đại đội trinh sát của các LĐ/BĐQ Quân Khu I và các đại đội trinh sát LĐ5, LĐ6, LĐ7 cũng về Dục Mỹ nhưng không rõ đóng quân ở đâu. Đại đội 21 của tôi và đại đội 25 Trinh Sát của Th/úy Dũng đóng tại Suối Cạn. Khoảng 1 tháng sau, tất cả các ĐĐ Trinh Sát, Thám Kịch BĐQ đang tham dự khoá học ở Dục Mỹ được lệnh di chuyển bằng quân xa đến cảng Cam Ranh để được dương vận hạm 502 hải vận về Sài Gòn. Di chuyển chuyển này gồm có 15 kiện hàng, 46 chiếc xe lớn nhỏ, 15 đại đội. Tất cả quân nhân BĐQ đều ở trên bong tàu. Tàu di chuyển về Sài Gòn trong đêm nên rất mát mẻ. Khoảng 7 giờ sáng đến rừng Sát, tất cả quân nhân Hải Quân chạy lên bong tàu, những ổ đại liên súng lớn, súng nhỏ trên tàu đều nổ dòn vào Rừng Sát. Vợ con lính BĐQ khóc la: “rồi! VC phục kích rồi!”! Bỗng nhiên trên tháp cao có tiếng loa phát ra: “tất cả các quân nhân bình tĩnh, gia đình binh sĩ quá giang yên trí, đây chỉ là thủ tục báo động thôi”. Tàu từ từ chạy vào cảng

Sài Gòn thì những hồi còi hụ lên như còi xe lửa, tất cả quân nhân Hải Quân đứng chung quanh bong tàu chào tay cho đến khi tàu bỏ neo đứng lại mới thôi.

Trên bến cảng, một đoàn quân xa khoảng 40 chiếc đã chờ sẵn. Từng ĐĐ thứ tự rời tàu, lên xe. Đại đội 21 được quân vận về Long Bình, vào tạm trú ở LĐ4/BĐQ. Qua hai ngày sắp xếp cho gia đình binh sĩ tạm trú tại đây, đến ngày thứ ba, ĐĐ được chuyển vận đến Bộ Tổng Tham Mưu QLVNCH. Được lệnh đóng quân tại cổng số 2. Cùng đóng quân ở đây còn có ĐĐ22Trinh Sát do Đ/úy Đào Đình chỉ huy. Tại đây, quân nhân các cấp của ĐĐ không được tự nấu ăn mà phải đi nhà ăn tập thể. Thường vụ ĐĐ đã đóng tiền cho Tr/úy Cừ thuộc nhà ăn của Bộ TTM. Đến giờ ăn, thường vụ ĐĐ dẫn đến phạm xá. Ăn xong dẫn về. Quân nhân đi lang thang trong BTTM sẽ bị quân cảnh giải về ĐĐ. Tôi kêu trời vì lính rừng mà sống kiểu này thì không thích hợp chút nào. Treo võng nằm được 4 tuần thì ngày 7/1/1975, tôi nhận được Nghị định thăng cấp Đ/úy. Quyết định số 1131/QĐ ký ngày 1/1/1975. Ngay sau đó, tôi gọi điện thoại về LĐ để xin gặp Tr/tá Lang thì được biết ông đã giải ngũ và Tr/tá Lê Quý Dậu đã về chỉ huy Liên Đoàn.

Đời binh nghiệp của tôi gần như gắn liền với ĐĐ Mikeforce 243/TĐ4/Tiếp Ứng/LLĐB. Rồi khi LLĐB chuyển qua BĐQ, tôi cũng ở với nó dưới danh xưng ĐĐ3/TĐ96/BĐQ. Rồi sau cùng, tôi đã ở với nó cho tới ngày cuối cùng cuộc chiến dưới danh xưng Đại Đội Thám Kịch Liên Đoàn 21 Biệt động Quân.

Nguyễn Tiến Qua